

Nro. 66.

1815.

GAZETA WIELKIEGO XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

w Sobotę dnia 19go Sierpnia.

OGŁOSZENIE.

Wydane do wszystkich poddanych Pruskich, a umieszczone w Nrze 90 gazety Berlińskiej z dnia 29. Lipca r. b. obwieszczenie JO. Kanclerza Państwa Xięcia Hardenberga d. d. Saarbrück z dnia 12. Lipca r. b. ryczące się zakazu noszenia orderu Bonapartego legii honorowej, podaje się jeszcze szczególnie poniżej dla wiadomości mieszkańców Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

OBWIESZCZENIE.

Gdy przyczyny, które skłoniły N. Króla Pruskiego do wydania Naywyższej Ustawy Gabinetowej z dnia 26 Lutego r. b. zabraniającej noszenie uzyskanych od byłego Rządu Westfalskiego orderów i ozdób honorowych, mają także miejsce i względem Francuzkiego orderu legii honorowej, skoro ozdoba tegoż orderu ma na sobie wizerunek lub napis Napoleona, i nie jest odmieniona wedle postanowienia N. Króla Francuzkiego w roku 1814 zapadłego, zaczęm uwiadomią się poddani N. Króla Pruskiego, iż im niewolno nosić orderu legii honorowej z wizerunkiem Napoleona lub napisem jego.

Saarbrück dnia 12. Lipca 1815.

Kanclerz Państwa
K. F. de Hardenberg.

Zaleca się niniejszém wszystkim Władzom wojskowym i cywilnym, ażeby dopilnowały ścisłego przestrzegania niniejszego rozkazu, przestępującym go osobom, gdziekolwiekby się z zakazaną ozdobą Bonapartego spostrzedz daly, takowąż odbierały i do wspólnie podpisanego niżej Naczelnego Prezesa odsyłały.

Poznań dnia 14. Sierpnia 1815.

Królewsko-Pruski Generał-Porucznik
i dowodzący Generał,

Królewsko-Pruski Naczelnny Prezes
W Xięstwa Poznańskiego,

v. Thüme.

OBWIESCZENIE.

Gdy stęplowany papier na 10 polskich groszy wypotrzebowany został, wkrótce także spodziewać się należy ogłoszenia Pruskich ustaw stęplowych, a podług tych najmniejsza cena arkusza stęplowanego wynosi 2 dobre grosze Brandenburgskie czyli 15 groszy Polskich, powtórne zaś przebicie papieru stęplowanego wyższej ceny na arkusze w cenie 10 Polskich groszy, po ukończonej teraz rewizyi Głównej kassy stęplowej wielorakie pociągnęłoby za sobą nieprzyzwoitości i nieporządek, przeto postanowionem zostało, iż we wszelkich tych przypadkach, w których wedle dotychczasowych tutejszych ustaw stęplowych brany być musiał arkusz papieru na 10 Polskich groszy, odtąd takowy na 2 dgr. Brandenburgskie czyli 15 groszy Polskich, używany być powinien.

Uwielbiamy się o tém wszystkie Królewskie wyższe i niższe Władze Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, oraz cała Publiczność, z tém oświadczeniem, iż dzień 20ty Sierpnia r. b. jest terminem, od którego zacząć się ma wykonywanie niniejszego postanowienia.

Z resztą, dopóki ogólna ustawa stęplowa niezostanie ogłoszoną, wszelkie inne dotychczasowe tutejsze przepisy stęplowe utrzymują się w zupełnej mocy.

Poznań dnia 1. Sierpnia 1815.

Królewsko - Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego,
Zerboni di Sposetti.

OBWIESCZENIE.

Podaje się niniejszemu do wiadomości Publiczności handlem się trudniącey, iż dla powiększenia handlu i powrócenia naturalney iemuż swobody, iako też i wolney komunikacyi w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem, zalecono Komoram Celnym i Konsumpcyjnym w Poznaniu, Międyzchodzie, Skwierzynie, Międyzrzeczu, Broycach, Grodzisku, Kargowie, Wschowie, Lesznie, Bojanowie, Rawiczu, Zdunach, Krotoszynie, Pleszewie, Kempnie, Sulnierzycach, Ostrowie, Pyzdrach i Słupcy, ażeby w rozsyłanie towarów za Passyer-Cedulami, zwyczajnemi formalnościami wystawionemi, zezwoliły.

Poznań dnia 8. Sierpnia 1815.

Królewsko - Pruska Kommissya Regencyjna

Colomb. R. Nosarzewski. Briesemeister.

Z Berlina dnia 15. Sierpnia.

Przybyły tu z *Warszawy* *JO. Xiążę Radziwiłł*, wyjechał do *Paryża*.

W rozkazie dziennym, którego N. Król po swém przybyciu do *Paryża* dnia 11. z. m. wydał, jest między innemi wyrażono: „Wojsko nastroczyło mi nową sposobność wynurzenia mu Meiego ukontentowania i wdzięczności, za znakomite czyny wojenne, przez które powiodło mu się w przeciągu dni dziesiętnastu ukończyć lednę kampanią, wywyższyc swe imie nową sławą i ustalić nadzieję trwałego pokoju dla świata i t. d.

Podług autentycznej wiadomości, wojsko Pruskie od rozpoczęcia wyprawy wojenney, utraciło 720 Oficerów w zabitych i rannych.

Z Wiednia dnia 6. Sierpnia.

Głoszą, że Cesarz uda się z *Paryża* prosto

przez *Turyndę Medyolanu*, dokąd, podług niektórych wiadomości, chce także przybyć Cesarz *Alexander* po ukończonych układach pokoju. Ziechać także ma i Cesarzowa. Wnosząc ze wszelkich przysposobień, odbędzie się tamże koronacya NN. Cesarstwa ieszcze w ciągu tego miesiąca z wielką okazałością. Dwór uda się potem z *Medyolanu* do *Florencyi*, zkąd Cesarz powróci przez *Wenecyę* do *Wiednia*, a Cesarzowa uda się do wód do *Pizy*, gdzie może całą przepędzi zimę. Sama Cesarzowa miała uwiadomić Arcy-Xiężną *Maryę Ludwikę* o poddaniu się *Bonapartego* Anglikom. Arcy-Xiężna przyjęła tę wiadomość z wielką stałością i powagą, lecz po odjeździe Cesarzowej wróciła do swego pokoju.

Generał *Haugwitz* jest Kommandantem w *Neupolu*. Osada Austryacka składa się

tylko z kilku batalionów Węgierskich i pięknego pułku dragonii Toskańskiej. *Gieta* ciągle się broni przeciw Austryakom ze strony lądu, i Anglikom ze strony morza. Dowodzi w niej Francuz *Martigny*. W *Neapolu* czynią wielkie przygotowania do obchodu uroczystości *St. Januariusza*. Na cześć *St. Franciszka de Paula*, wystawiony był ma kościół naprzeciwko pałacu Królewskiego, dla uwiecznienia pamiętki szczęśliwego przywrócenia rządu. — *Luka* oddana zostanie Królowej Etruryjskiej, podobnież trzy legacje Papieżowi, a to na dzielne interessowanie się *Rossyi* i *Prus*. — Powiadaia, że *Austriya*, za odzyskanie rozmaitych krajów Włoskich, otrzymała *Neapolu* 20 milionów, od Państwa kościelnego 6, a od *Toskanii* 1½ miliona.

Od Menu dnia 8. Sierpnia.

Podług wszelkich wiadomości, rozpoczną się znowu niezwłocznie kroki nieprzyjacielskie pod *Strasburgiem*. Ciekawość, jaki skutek mieć będzie wyrok Króla Francuzkiego, nakazuje zwinąć się wszystkich nowo utworzonych batalionów gwardyi narodowej. W *Strasburgu* znajduje się około 15,000 ludzi tej gwardyi. Okaże się *General Rapp* posłusznym, tedy niemoże dłużej bronić miasta, a jeżeli nie, natychczas wedle wyrzeczenia prawa, uważany będzie za buntownika.

Wkrótce przechodzić będzie znowu przez Wielkie Xięstwo Badeńskie przeszło 88,000 *Rossyan* z 27,000 koni do *Francyi*. Pod *Ulmem* zbiera się na nowo 20tysięczne odwodowe wojsko Austryackie, ażeby na pierwsze skinienie ruszyło do *Francyi*. Tak więc nieustannie pomnaża się potęga Sprzymierzeńców, i tym tylko sposobem dopiąć mogą celu.

W *Moguncyi* obchodzono uroczystości rocznicę urodzin N. Króla Pruskiego. Prusacy, Austriacy i Bawarczykowie, tającą składającą osadę, stali pod bronią, tudzież milicya miejska. Na dziedzińcu zamkowym pod

gotem *Niebem*, odprawiono się nabożeństwo, na którym znajdował się także Arcy-Xiąże *Karól* z głównym sztabem i zwierzchności. Zwałów dał się słyszeć grzmot dział. W południe był obiad u Arcy-Xiążęcia, a wieczorem oświecenie publicznych gmachów.

Z *Akwizgranu* d. 5. Sierpnia.

Miasto tujeysze pierwszy raz jako miasto Pruskie, obchodziło dnia 3go uroczystość narodzin N. Króla.

Całe wojsko Pruskie porządkane jest we *Francyi* dostatecznie, wygodnie i pięknie.

Kapitulacya twierdzy *Givet* niepotwierdziła się, czyli raczej nie została przyjęta, ponieważ mając zamiar poddać się tylko *Ludwikowi XVI.*, nie chciała wpuścić wojska sprzymierzonego.

Z *Paryża* dnia 5. Sierpnia.

Dnia 3. wystąpiły gwardye Król. Pruskie na polu *Marsowém*, gdzie przed N. Królem Pruskim, w towarzystwie Monarchów Sprzymierzonych i licznego sztabu głównego, popis odbyły się 300 wystrzałów z dział ogłosiły wspólną uroczystość urodzin N. Króla. O godzinie 4tej częstowane były gwardye publicznie na murawie. Podczas bezty, którey przypatrywali się NN. Monarchowie, największy panował porządek. Chory muzyki uświetniały uroczysty obchód. Także w *Wersali* częstowane były tego dnia kosztem publicznym wojska Pruskie. Wieczorem oświecono w *Paryżu* wiele domów, w których się Pruskie zwierzchności znajdują, tudzież koszary i lazarety wojsk Pruskich. We wszystkich tych domach rozlegały się patryotyczne pieśń i ogłos: Niech żyje Król!

Generalowie *Clauzel*, *Erlon* (*Drouet*), *Brayer*, *Lefebvre-Desnouettes* i *Vandamme* opuścili cichaczem wojsko. Niewiadomo, dokąd zemknęli. *Vandamme* widziano na gościńcu do *Angoulême*. Generalowie *Mouton-Duvernet*, *Lamarque* i *Drouot* stawili się przed sądem w *Paryżu*. *Lahedoyere*,

Boulay de la Meurthe i inni zostali pojmani i już kilkakrotnie byli słuchani.

Wojsko za rzeką *Loire*, które się cofnęło ku *Auvergne*, składa się tylko z Oficerów. Żołnierze opuszczają je, i bez popełniania jakowych zdróżności, wracają do swych domów. Przeciwnie armia wschodnia (wojsko Królewskie) wzrosła do 50,000 głów, a ma być do 100,000 podwyższoną. Linia demarkacyjna wojska za *Loirą* jest rzeką *Loire* od *Allier* aż do morza.

Pruskie wojska rozciągają się aż do *Caen* w *Normandji*. Jeden z ich patrolów widziany był w *Bretanii*, cztery mile od *Rouen*. W *Paryżu* codziennie miasto daje 3000 franków na utrzymanie Oficerów Austriackich, a 5000 franków dla licznie zebranych Oficerów Pruskich. — W okolicy *Chateaudun* (pod *Orlean*) posiada Marszałek *Ney* dwa piękne zamki. Wkwaterowało się tam 360 Pruskich żołnierzy. Generał miał włożyć na *Chateaudun* kontrybucyi 500,000 franków, i sumę tę przekazać na kwotę, iakaby z przedaży pozmienionych zamków wypadła. — Świadzą, że 31,000 Rosyjan ma być rozkwaterowanych w *Paryżu* i okolicy. Generał *Barclay de Tolly* z swą główną kwaterą, złożoną z 500 Oficerów, znajduje się już w *Nangis*. Przebywając w Departamencie *Meurthe*, starał się ile możności kraj ten ochraniać. Jego małżonka nakazała wyraźnie, ażeby na iey stoł innych niedawano potraw, tylko iak najtańsze. — Cesarz Rosyjski rozkazał przed się powołać mówiącego przez brzuch *Comte*, i obdarzył go po CesarSKU. — Reprezentacya, dana na teatrze *S. Martin* na korzyść tych, którzy w okolicy *Paryża* najwięcej przez wojnę ucierpieli, przyniosła 1600 franków.

Xiąże *Bourbon* przybył do *Bordeaux*.

Dziennik de *Debats* zawiera pismo piora iednego Oficera Pruskiego wysokiey rangi, gdzie dowodzi, że nienawiść Francuzów przeciw Anglikom i Prusakom jest bez fundamentu,

i że postępowanie obudwóch narodów, a szczególny Prusaków takiego jest gatunku, iż szacunek i wdzięczność narodu Francuzkiego pozyskać musi.

Niezdaje się, ażeby *Davoust* był tak przedzającym ku Królowi, iak tuteysze Dzienniki twierdzą. Przeciwnie wzbrania się stałe przy piąć białą kokardę, ani dozwala tego wojskom, pod iego dowództwem będącym, dopokąd warunki, które podał, przyjętymi nie będą. Wiele nawet oddziałów krąży w Departamentach za *Loirą*, i dopuszczają się największych gwałtów przeciw stronnikom Królewskim.

W Departamentach aresztują wiele osób. Szczególniej czuwają nad tak zwanymi konfederatami.

Przed kilką dniami nadeszła wiadomość, że stronnicy *Bonapartego* dnia 13. Czerwca (którego bitwę pod *Belle Alliance* przegrał), zatknęli na wyspie *Guadeloupe* chorągiew troykolorową. Okręt Angielski *Amelia* widział ją w dniu 27. w *Point à Pierre*, a później także w *Basseterre*. Okręty z *Martyniki*, które tamże zawinąć chciały pod białą banderą, nie zostały przyjęte.

Gwardyą narodową *Paryżką*, Baron *Muffling* pochwalił pismem swoim z dnia 22. z. m., na które odpowiadając Hrabia *Dessoles*, prosił, ażeby Wielkorządzca chciał przełożyć sprzymierzonym Monarchom dobre postępowanie gwardyi narodowej.

Ulica *Jeny* i *Austerlitz* będzie się na przyszłość nazywała *placem Inwalidów*, a obwarowanie *Paryża*, iako zupełnie niepotrzebne w obecnym położeniu rzeczy, będzie zniesione.

Na rozkaz Króla ogłosił Minister wojny: 1. Wezwane od dnia 20. Marca do służby wojenney bataliony gwardyi narodowej, mają być natychmiast rozpuszczone, i powrócić do domów; Oficerowie będą tymczasowie żołd pobierać. Znajdujący się pomiędzy batalio-

nam! żołnierze liniowi, mają być zupełnie uwolnieni. 2. Władowem i mościem wojsku, aż do dnia 1. Lipca 1816 roku nienastąpi posunięcie na wyższe stopnie, gdyż wojsko ma daleko więcej Oficerów, aniżeli potrzeba w czasie pokoju. 3. Rozpuszczonemi zostają wszystkie ochotnicze korpusy, a Oficerowie i żołnierze mają natychmiast powrócić do domów; toby zaś tego wzbraniał się uczynić, podług całej surowości praw karany będzie. 4. Wszyscy wojskowi, Oficerowie i żołnierze, niebędący rodem z *Paryża*, lub których rodziny od sześciu miesięcy nie są tamże zamieszkałe, muszą się od dnia 1go Sierpnia udać do domów swoich, pod karą za nieposłuszeństwo.

Tuteysi mieszkańcy coraz bardziej przekonują się, że tegoroczne położenie stolicy, różnem jest bardzo od przeszłorocznego. W ten czas *Francya* miała 50 twierdz za granicą i w odpadłych teraz prowincjach. Przez ustąpienie z takowych ściągnęliśmy na siebie względy Sprzymierzonych; lecz teraz coż możemy ofiarować? *Francya* zalana obcem wojskiem, niemoże dawać już skutecznego odporu; iedna nam tylko wspaniałomyślność zwycięzców zostaje. Że zaś zaprzeczyć tego niemożna, iż *Bonaparte*, po wyładowaniu, znalazł nader wielu stronników tak w stolicy jak i w całym kraju, przeto lękamy się bardzo, a wiele okoliczności obawę tę usprawiedliwiać zdają się, aby tym razem surowe prawidła polityki nieprzytłumiły uczuć wspaniałomyślności. To wielkie cierpienia, winni jesteśmy iedynie *Bonapartemu* i jego stronnikom.

Wydawcy dzienników Paryzkich ulegają teraz nowym Cenzorom, a oprócz tego odpowiedzialni są za pisma swoje; kilku z nich zamknęło redakcyą.

W odezwie Dowódcy w *Brest* jest powiedziano: „Wewnętrzne niespokojności, na-

miętności wyuzdane, tarcie się zdań, więcej Państw zgubiły, aniżeli bitwy. Zbierzmy się około Króla, który iedynie, w obecney chwili, zaszczytnie z obcemi Mocarstwami układać się, i pokóy nam wyiednać może. Zbierzmy się pod dawnemi chorągwiami Państwa; czyliż niewiedziano i pod nimi Bohatyrów?”

W konwencyi w *St. Cloud* zawartej, znajduią się tajne warunki, których treść ma być nader korzystną dla Sprzymierzonych.

Pobył wojska sprzymierzonego w *Paryżu*, tak będzie urządzony, iż każdy żołnierz powróciwszy do domu, będzie mógł powiedzieć: „I ja byłem w *Paryżu*.”

Nienawidzą się dotąd *lie* z *gwoździ*kami. Oberzyści mają oddzielne stoły dla *Bonapartystów*, a oddzielne dla stronników Królewskich; zdaje się iednak, iż wkrótce zgodzą się z sobą.

Francya zapłaci 80,000,000 franków kontrybucyi.

Z Burdegalli (Bordeaux) d. 28. Lipca.

Nasze przekupniarki grają tu teraz znakomitą rolę. Ożywione są naywiększym zapalem i naylepszymi chęciami dla Króla. Uptynione nieszczęsne czasy dały się i im we znaki, gdy wszelki handel, wszelki proceder, odłogiem leżały. Przejęte uczuciem wdzięczności za szczęśliwą zmianę rzeczy, odprawiły one w dniu wczorayszym wśród muzyki wojskowej uroczystą processyą do domu radnego, na której czele niesioną była wielka chorągiew biała.

Wielu *Bonapartystom* wytluczono tu okna, i niektóre Damy oprowadzono po mieście na ośtach, z powodu ich wielkiego przywiązania do *Ex-Cesarza*.

Dnia 29. Lipca.

Generał *Clausel* opuścił wczoray tuteysze miasto, a dowództwo na zamku *Trompette* zdał Generał *d'Armagnac* Kapitanowi *Boisson*.

Utworzono tu teraz Legią pod nazwiskiem: Legia *Maryi Terezyi*. Legia ta składa

się już z 1200 ludzi piechoty, 500 ludzi jazdy i jednej kompanii artylleryi. Dowodzi ją Marszałek Polny *Pegot*.

Generał *Clausel* udaie się do Xięcia *Angouleme*, a Generał *d'Armagnac* objął tu teraz dowództwo.

Z Londynu dnia 2. Sierpnia.

Okręt banderowy Admirala *Cockburn*, *Northumberland* nazwany, przypłynął z *Catham* do *Portsmouth*, dla uzupełnienia tamże swoich ekwipażów i opatrzenia się w potrzeby żywności, przeznaczony będąc do przewiezienia *Bonapartego* na wyspę *S. Heleny*. Temu okrętowi liniowemu towarzyszyć będą dwie fregaty i jeden statek wojenny. Wsiądzie także nań 2gi batalion 50go pułku i oddział artylleryi. Całe usłużenie *Bonapartego* składać się będzie z sześciu osób. Jemu samemu wolno będzie wybrać dwóch Oficerów i dwóch służących. Spodziewać się można, iż okręt *Northumberland* około przyszłej Szrody wyruszy w drogę na wyspę *St. Heleny*. Reszta orszaku *Bonapartego* odestaną będzie niezwłocznie do *Francyi*. Xiążę *Rovigo*, *Bertrand* i *Lallemand*, będąc imiennie w zapadłym niedawno wyroku *Ludwika XVIII* położeni, wydani być mają rządowi Francuzkiemu. (Podług innych wiadomości zabierze z sobą *Bonaparte* trzech przyjaciół i dwunastu służących. *) Ma przy sobie mieć 200,000

(*) *Bonaparte* puścił się z małym dworem do Anglii, iak wykazuje następujący spis w *Plymouth* sporządzony. Umieszczamy go tu iako ostatni dokument sennego panowania *Bonapartego*:

Generałowie: Generał-Porucznik Hrabia *Bertrand*, W. Marszałek; Gen. Porucznik Xiążę *Rovigo*, Gen. Por. Baron *Lallemand*, Adjutant J. C. Mci; Marszałek Polny Hrabia *Montholon*, Adjutant J. C. Mci; Hrabia *Las Casas*, Radzca Stanu. Damy: Hrabine *Bertrand* (córka świętego w roku 1794 Generała *Dillon*) i *Montholon*. Dzieci: troje dzieci

funtów Szterlingów w wexlach i gotowizną. Pan *Hudson Lowe* mianowany jest Gubernatorem wyspy *S. Heleny*, lecz miał się wymówić od polecenia, powierzającego mu dozór nad *Bonapartem*.

Dowiadujemy się ieszcze o *Bonapartem* z *Plymouth*, co następuje: Dnia 28. Lipca pływało kilka tysięcy osób naokół okrętu *Bellerophon*, w zamiarze widzenia *Bonapartego*, który około godziny 6. wieczornej wyszedł na pokład i zabawił na nim iakie 20. minut w obliczu publiczności. Kapitan *Maitland* i wszyscy Angielscy Oficerowie mieli przez cały czas odkryte głowy.

Bonaparte znajdował się już raz w bliskości okrętu *Bellerophon*, który należał był do floty *Nelsona* pod *Abukirem*.

Na miejsce zeszłego tu Austryackiego Posła, Hrabiego *Meerfeldt*, spodziewany tu jest młody Xiążę *Paweł Esterhazy*. Xiążę ten przez swą małżonkę, której matka jest kuzynką Królowey Angielskiej, połączony jest z rodziną Króla Angielskiego.

Dzienniki Angielskie zawierają spis zwycięstw Xięcia *Wellingtona* od r. 1808 do 1815. Jest ich 27.

Naynowsze gazety z *Hiszpanii* zawierają

Hrabiny *Bertrand*, jedno dziecko Hrabiny *Montholon*. Urzędnicy domu: Podpułkownik *Planat*, Chirurg *Maingaut*, Paź *Las Casas*. Pokoiowi: *Marchand*, *Gilli*, *St. Denys*, *Nawarra*; *Denis* garderobianin. Liberya: *Archambault*, *Gaudron*, *Gantilien*, *Fontani*, Ochmistrz domu; *Preron*, kredencierz. Kucharze: *Lafosse* i *Lepage*. Służba niewieścia: Trzy pokoiowe obydwóch Hrabini. Służba suity: Trzech pokoiowców Hrabion *Bertrand*, *Montholon* i Xięcia *Rovigo*; jeden służący Hrabiego *Bertrand*. (Ogółem 39 osób.) Na statku *Myrmidon* znajdowały się następujące osoby: Podpułkownicy: *Ressigny* i *Schulz*. Kapitanowie: *Aume*, *Mesener*, *Pronowski*. Poręcznicy: *Riviere* i *St. Catharine*; 9 Cesarskich służących i łokaiow.

wyroki Królewskich sądów przeciw stronnikom Konstytucyi. *Callero*, *Oconnock* i *Pardo* wskazani na galery, lecz znajduią się za granicą. *Callero* był wydawcą gazety w *Corunna*. *Pardo* zakonnik wielkich zdolności. Wiele prywatnych osób osądzono na kary pieniężne (najwięcej po 400 dukatów); innym nie wolno opuszczać swych domów; niektóre zostały uwolnione. Największe kary pieniężne (7000 do 300 dollarów) ciążą uwięzionych kupców, których pod tym warunkiem na wolność wypuszczają.

Gazeta Bostońska z dnia 1. Lipca zawiera co następuje: Pomiedzy podróżnymi na okręcie *Milo*, który stoi w pogotowiu do wypłynienia do *Liverpool*, znajduje się także Pani *Hieronimowa Bonaparte* (z domu *Patterson*), udając się do *Europy* w celu poratowania zdrowia. Syn iey pozostaje w szkole w *Maryland*. Pensya roczna z 14,000 tal., którą mu *Hieronim* wyznaczył, regularnie go w czasie panowania *Ludwika XVIII*. przez ręce Pana *Serrurier* dochodziła.

Listy z *Alikanty* z dnia 11. Lipca, donoszą o zawarciu pokoju między Północną Ameryką a Dejem Algierskim, pod następującymi warunkami: 1) Fregata, brik i inne przez eskadrę Amerykańską zabrane okręty mają być zwrócone. 2) Zabrane przez Algierczyków Amerykanom zdobycze mają być właścicielom powrócone. 3) Zabraną z obydwóch stron ienicy wydani będą bez wszelkiego roszczenia. 4) Dey Algierski nie będzie w przyszłości żądał haraczu od Amerykanów.

Kommissya Londyńska trudniąca się zbieraniem składek dla rannych pod *Waterloo*, odebrała list od Xięcia *Blüchera*, w którym między innymi to wyraża: „Spodziewam się, iż naród Angielski kontent jest ze mnie. W przeciągu dni 8. zwiodłem dwie walne rozprawy, stoczyłem pięć zaciętych potyczek, zdobyłem dwa miasta i obasałem trzy twierdze. Zwycięstwa te okupione zostały krwią

20,000 woioowników. Niezapominajcie teraz WPanowie o naszych walecznych ranami okrytych woioownikach.”

Czytamy w iedney z tuteyszych gazet, że *Murat* zamknął się i oszańcował w *Castel-Nuovo* pod *Marsylią*, że się tam chce bronić, że zamek przeistoczony został w twierdzę, że nie może być oblężonym, że tylko od strony morza może być opasanym i że zapasami żywności i amunicyi dostatecznie jest zaopatrzony. Powiadają także o pozwolenie Cesarza Austryackiego, ażeby mu wolno było osieść z swą rodziną we *Węgrzech* lub w *Stryzi*.

Mówią tu ciągle o tém, że przez nieiaki przeciąg lat twierdza *Strasburg* osadzona będzie woyskiem Austryackim, *Mec* Pruskiem, *Valenciennes* Niderlandzkim, *Lille* Angielskim.

Wczoray popłynęła fregata *Liffey* z *Plymouth* do *Francyi* z Generałami *Savary*, *Bertrand* i *Lallemand*.

Podług wiadomości z *Paryża* d. 1. Sierpnia, miał się tam za parę dni rozpocząć Kongres. Głoszono, iż *Davoust* chce się udać do *Szwajcaryi*.

Dnia 13. Lutego dostał się także w nasze ręce dotychczasowy Król *Kandy* na wyspie *Ceylon*, z 2 żonami i całą swoją rodziną. Generał *Bromurig* przesłał Xięciu Regentowi berło i szpadę Króla, który od własnych swych ludzi zdradzonym został.

Pewien *Capell-Lofft* w pisany do Wydawcy gazety *Morning Chronicle* liście, stara się dowodzić, iż nie jest wolno posłać *Bonapartego* na wyspę *S. Heleny*. Rzuca on w liście swoim pytanie, czyli *Bonaparte* (wciąż tu nazywany Cesarzem), może być uważany za ienca woiennego. Lubi niezayduie się na ziemi Angielskiej, to jednak zostaje pod opieką praw Angielskich. Bawiąc w *Plymouth*, znajduje się w hrabstwie

Angielskiem. Pyta się daley, czyli wysłanie go na wyspę *S. Heleny* nazwać deportacją, transportacją lub relegacją. List ten kończy następującymi wyrazami: „Wzdrygam się, pomnąc na gwałt, jaki Papiież (zakładze ta myśl?) przywłaszczał sobie nad osobami, sumieniem, wolnością, życiem, rządem i całemi narodami, które niebyły jego poddaniemi!“ — Inny paragraf tak się wyraża: „Gdy *Bonaparte* do *Anglii* przybył i znajduie się pod iurydykcyą admiralicyi, zaczęm ma prawo do dobrodzieystw ustaw naszych. Niewolnik niemoże go pozyskać niemając wolności; i żaden człowiek, bądź iak chce wielkim iest zbrodniarzem, niemoże przeciw bez wyroku byđż transportowanym. Niemamy nic przeciw środkom, iakich publicznie wymaga bezpieczeństwo, stemwszystkiem ustawy Angielskie niepowinny byđż naruszone.“

Twierdzą, że liczba woyska Sprzymierzonego, znajduiąca się teraz we *Francyi*, wynosi 800,000 ludzi. Woysko to stać ma na przemian we wszystkich częściach *Francyi*, ażeby każdy Departament równe znosił ciężary.

Niektóre tuteysze gazety donoszą, że w *Londynie* znajduie się pewna osoba, twierdząca, iż iest synem *Ludwika XVI*. Oповіда, że w roku 1793 powierzono go włóścianinowi w *Ardeńskich lasach*, a na miesce iego podsunięto inne dziecko, które w *Temple* umarło. Twierdzi nadto, iż przed rokiem zgłaszał się do *Ludwika XVIII*, a *Xiężna Angouleme*, przed którą chciał się stawić, dopóty go widzieć niechciała, dopóki nieudowodni swego twierdzenia.

Rozmaite wiadomości.

Król *Niderlandzki* wydał odezwę, w której donosi, iż chce zwołać starszych ludu (*Notables*), dla naradzania się nad dobrem Królestwa. Wolność religii i handlu, opieka Rządu dla każdego, stanowić będą główne prawa kraju.

LIST GOŃCZY.

Nader niebezpieczni złodzieie niżej opisani, uciekli w nocy z 7go na 8my b. m. z więzienia w *Frankforcie* nad *Odrą*. Wzywam przeto wszelkie Władze Sądowe, i Urzędy Administracyjne Powiatowe, aby bacżne zechciały mieć oko na wymienionych zbrodniarzy, wszędzie, gdzieby się spostrzedz dali, ich chwycić, i za wynagrodzeniem kosztów do Sądu Ziemiańsko-Mieyskiego w *Frankforcie* nad *Odrą* odesłać kazali.

w *Poznaniu* dnia 15. Sierpnia 1815.

Królewski Vice-Prezes N. Sądu Apelacyjnego, iako Kommissarz do organizowania Sądownictwa w Wielkiem *Xięstwie* *Poznańskim*,

Schönermark.

O P I S:

1. *Józef Maurycy Szmit*, szyper, 47 lat mający, z *Weissenspring*, 5 stop wysoki, chuderlawy, włosów blond, oczu niebieskich, nosa podługowatego, twarzy szerokiej, wymowy wyraźney, prostego chodu, bladawy, bez znakow szczególnych.

Przy ucieczce ubrany był w bóty stare, granatowe sukienne spodnie, długie, w ryle rozdarte i tatane, które dochodziły aż w bóty, starą sukienną takiegoż koloru kamizelkę, stary czarny płaszcz sukienny bez kołnierza, czarną chustkę na szyi, i stary kapeluszek okrągły. Zabrał także innemu więźniowi surduty granatowy, z białemi gładkiemi guzikami.

2. Niezamężna *Karolina Linkę*, lat 30 mająca, około 4 stop, 8 cali, wysoka, otyła, ma włosy ciemne, płasko dobrze ułożoną twarz i cerę zdrową.

Przy ucieczce ubrana była w trzewiki czarne skorzanne, pończochy białe nicianne, spódnice niebieską pikową, żółtą suknię sycową z falbankami, płocienkowy kaftanik, sycową chustkę z niebieskimi kwatkami na szyi, i nad tą miała ieszcze chustkę dużą kartunową żółtą, na ktorej karykatury na *Bonaparte* były wydrukowane; prócz tego miała czy ek biały, i chustkę czarną jedwabną na głowie, fartuch biały płocienny i biały sycowy, kieszonki sycową z czerwonymi kwiatkami, i dwie koszule bez znaków.

DO

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego

Nr. 66.

Podług uwiadomienia Publiczności na dniu 11. Lipca z. r., dochód z daney reprezentacyi w dniu 27. Grudnia 1813 roku na wsparcie następych rodaków w niewoli będących wynosił

do tego prowizya przez 1½ lata po 6 od sta 273 Tal. 16 dgr. 8 den.

24 — 16 — 4 —

Jesteśmy teraz w stanie, kwotę tę rozdzielić pomiędzy potrzebujących pomocy, i tym końcem wzywamy niniejszym wszystkich tu znajdujących się rannych z naszych rodaków, ażeby naydalej do dnia 31. b. m. po południu od 3. do 4. godziny zgłaszali się u P. Jubilera Ahlgreen na ulicy Wrocławskiej Nro. 247., tam zawiadomili o swem mieszkaniu i stosunkach, poczem później nieco po uinformowaniu się od Szan. Magistratu w miarę każdego położenia, z funduszu powyższego wsparcie udzieloném będzie. Poznań dnia 18. Sierpnia 1815.

Ogólnie

298 Tal. 9 dgr. —

Związek Teatru Familynego

Z Petersburga dnia 19. Lipca.

W dniu 6tym przeszłego miesiąca Czerwca, wydany został naywyższy Jego Cesarskiej Mości ukaz do rządzącego Senatowi, w brzmieniu następującem:

„Przez manifest, w dniu 6tym Maja wydany, uwiadomiliśmy o zawarciu traktatów, korzystnych dla Państwa, i o przyłączeniu do Imperium Rossyjskiego, większej części Xięstwa Warszawskiego, z tytułem Królestwa (Carstwa) Polskiego. Na mocy wspomnianych traktatów, uznawszy za potrzebną czynić dodatek i w Cesarskim tytule Naszym, przesyłamy rządzącemu Senatowi, jego opisanie, dla należnego wykonania.

W opisanii tém, Rossyjski Cesarski tytuł zawiera w sobie nowy dodatek, w miejscu z porządku tak następującem: Car Kazański, Car Astrachański, Car Polski, Car Sibirski, Car Chersonesu Tauryckiego, i t. d.

Dnia 3. Czerwca przyszły do Nowogrodu z kłonic, przysłane, w podarunku dla Najjaśniejszego Cesarza Jego mości od Szacha Perskiego.

Z Londynu dnia 4. Sierpnia.

Wczoray odbyła się rada gabinetowa w wydziale spraw zagranicznych. Posiedzenie trwało od godziny 3ciej do 5tej. Powiada się, iż w skutek zapadłej uchwały, Pan Hamilton, Podsekretarz stanu w wydziale spraw zagranicznych, niezwłocznie wyjechał do Paryża. Co tylko skończyła się rada, przybył Pan Harbey z Paryża z nadzwyczajnymi depeszami. Jest mniemanie, iż rzeczone depesze, jeżeli nie nowy traktat Paryzki, to przynajmniej zawierają w sobie węgienne zasady, o które się dostojne Mocarstwa ułożyły.

Pan Ward, Posłannik stanu, przybył z Paryża z depeszami Lorda Castlerphgh. Natychmiast rozszła się wieść o zawarciu przedugodnych punktów pokoju między Sprzymierzeńcami a Francją. Niemożemy atoli nie w tej mierze powiedzieć pewnego, i wieść względem tego ważnego przedmiotu zdać się bardzo mało mieć podobieństwa do prawdy; skłonni owszem jesteśmy do wierze-

nia, iż zawarcie pokoju nie jest jeszcze tak bliskiem, co zda się dowodzić okoliczność, iż dnia wczorajszego z rana po nadejściu rzeczonych zwyczajnych depesz, przesłano rozkaz przez Telegraf do *Plymouth*, ażeby druga dywizya złożona z wojska, które niedawno z *Kanady* powróciło, zamiast wyśiądzenia na ląd w *Anglii*, natychmiast do *Ostendy* przewieziona została.

Dziś powrócił tu Pan *Charles Bamburg* od *Bonaparte*go. Donosił on mu ze strony rządu, iż ma być przewiezionym na wyspę *S. Heleny*. *Bonaparte* przyjął to doniesienie z największą spokojnością. Uczynił parę zapytań bez najmniejszego znaku pomieszczenia, i w ciągu całej rozmowy okazywał zupełne poświęcenie się losowi.

Okrety, mające przewieźć *Bonaparte*go na wyspę *S. Heleny* z przynależną dla niej osadą, pod rozkazami Admirała *Cockburn*, który obywatelstwo stanowiska Przyładku *Dobrey Nadziei*, już się w *Plymouth* zgromadziły. Pan *Ibbetson*, jako drugi Kommissarz, mieć będzie nad nim dozór. Generał *Mart-Wilks* mianowany jest pierwszym Kommissarzem. Czyli i jak wiele starbów zabierze z sobą *Bonaparte*, niewiadomo jeszcze. To pewna, iż mu odiete będą sposoby knowania nowych zamachów. Dozwolono mu będzie tyle tylko pieniędzy, ile ich potrzeba na opędzenie małych bieżących wydatków. Wedle postanowienia *Mocarstw* sprzymierzonych, kosztą na utrzymanie jego, ponosić ma rząd *Francuzki*. Dozorowanie nad nim na wyspie *S. Heleny*, będzie, jak się samo z siebie rozumie, bardzo ścisłe. Człowiekowi temu, jeżeli jeszcze jakkolwiek posiada czucie, nic nie może być przykrzyszego, jak to, iż jest niejakó wykluczonym od świata politycznego, i że żadnych listów i depeszów odbierać nie może. Rzecz jest żadnemu powątpiewaniu nieulegająca, iż w przyszłości nie będzie go dochodziło

żadne pismo, któreby nie było wprzód odpieczętowane i przeczytane. Za przybyciem jego na wyspę *S. Heleny*, z małą liczbą służących i nieszkodliwych osób, pozostać ma, podług twierdzenia naszych gazet, tak długo na okręcie *Northumberland*, dopóki jego mieszkanie iako więźnia stanu, niebędzie urządzonem. Niebędzie mu wolno, iak też gazety dodają, wychodzić inaczey na przechadzkę, iak tylko z eskortą wojska, które natychmiast ma dawać doń ognia, skoro by najmniejszy przedsiębrał krok do uciezki. Kilku z jego służących rozumie po *Angielsku*, i do tych czas musiała mu za zwyczaj Pani *Bertrand* odczytywać gazety *Angielskie*, mianowicie te, które uwagi przeciwko niemu zawierają. Niechciano mu udzielić gazet *Times* i *Kuryer*, które go niezmiernie przekasaia. *) Lecz on ządał ich wyraźnie, i każe je sobie codziennie odczytywać. Rozumie ón sam cokolwiek po *Angielsku*, i chce się jeszcze bardziej doskonalić w naszym języku. Zdać się, że widok wielu tysięcy ludzi, pragnących go widzieć w *Plymouth*, zabawę mu sprawia. Kazał on pisać listy do rozmaitych członków swej rodziny i do pewnych osób we *Francyi*, lecz przesłanie tych list nie było jeszcze przetrząśnienia. Uważano, że w dniach 29 i 30 on i dwóch jego Generałów, nieustannie zajęci byli pisaniem. Maytkowie mają szczególny sposób zawiadomiania widzów o zatrudnieniach *Bonaparte*go. Piszą oni krędkę na desce, którą wymięszają, krótkie doniesienie o czynnościach *Bonaparte*go. „Śniada —”, „Jest w katecie u Kapitana *Maitland* —”, „Idzie do stołu —”, „Wychodzi na pokład —”, „Pisze —” i t. d. Dotąd pływają niekiedy po 1000 batów z 6 — 8000 ludzi około okrętu *Bellerophon*, w zamiarze

*) Gazeta *Times* proponuje, ażeby *Bonaparte*go powieścić na bramie *Paryża*.

widzenia poskromnionego zwierza (tak go nazywają). Wszyscy ciekawi widząc go wołają: „Tenże to człowiek, co tak srodze ludzkim szafował rodziem? wygląda on jeszcze dosyć znośnie i po ludzku!”

Słychać, iż *Bonaparte* otrzyma pozwolenie wzięcia z sobą 3ch Adjutantów i 12stu służących na wyspę *S. Heleny*. Według innych powieści, zabierze tylko jednego służącego i jednego kucharza. Jego lekarz od

boku nie wielką podobno ma ochotę pozostać przy nim. Głoszą także, iż mu *Bertrand* i *Montholon* towarzyszyć będą. Dzienniki nasze niezmiernie teraz powstają przeciw *Bertrandowi*. Powiadają one, że to on kierował całym układem spisku *Bonapartego* z wyspy *Elby*; że tym końcem był układkiem w *Paryżu* dla naradzenia się z spiskowcami, i że to wszystko czynił, złożywszy dawno wprzód Królowi na piśmie adres swej uległości.

Gdy *Bonaparte* pierwszy raz przybył na okręt *Bellerophon*, przyity był bez wszelkich honorów. Szywach nie wziął nawet przed nim broni na ramie. Będąc nazajutrz na okręcie *Superb*, zasczycony został strażą i salwą; powróciwszy potem na okręt *Bellerophon* w tym samym sposobie był powitany. — Teraz traktowany jest iako Generał dowodzący.

OBWIESCZENIE.

Prawami Policyninami jest warowano, aby nikt po rynku, ulicach i przedmieściach, powozem, furą lub konno, prędko jeździć nie ważył się, a to pod karą Zł. 12. Gdy takowa ustawa w niepamięć poszła, i jeźdźenie prędkie, z uszkodzeniem nawet przechodzących, praktykuje się, Zwierzchność miejscowa przypomnieć też ustawę Publiczności, sądzi być swoim obowiązkiem, z ostrzeżeniem, iż każdy oneż przestępujący, karze powyższej Policyniney nieuchronnie podpadnie. Poznań dnia 6 Sierpnia 1815.

Prezydent miasta Poznań.

Doniesienie o Loteryi.

U niżej podpisanego i u *J.P. Frydryka Krause* na Górney ulicy, każdego czasu dostać można losów do Królewsko-Pruskiocy 31wszey małej pieniężney loteryi za 1 Talar i grosz ieden courant, która się ciągnąć będzie dnia 12. Września tego roku i do 3ciocy klasy 32giocy klasycznocy loteryi, która się ciągnąć będzie dnia 9. Września tego roku za dwa i pół Frydrychsora złotem i sześć dobrych groszy courant.

Poznań dnia 15. Sierpnia 1815.

Jan Heyn,

Królewsko-Pruski Kolektor Loteryi.

Uwiadomienie. Jeżeli kto sobie życzy oddać na stół dzieci swoje, chodzące do tuteyszego Gimnazjum, niechay raczy zgłosić się na Wrocławskiej ulicy pod Numerem 245 u Nauczyciela Francuzkiego *Arnoud*.

Obwieszczenie. Wiele papierów w plikach różnych, do interesu wsi *Kłonowa*, w Powiecie Radziejskim leżące, in re definitiva przysądziącym pomney pamięci *Marcinowi Machcińskiemu*, in originali będących, kto chce dostać, dorykający się successyi, raczy się przeto o te zgłosić do Wncy Panny *Nepomuceny Polewskiej*, bawiącej się w wsi *Ossowie* blisko miasta *Wrześni* w Powiecie Szrodzkim Departamencie Poznańskim.

Dan w *Ossowie* dnia 10. Augusti 1815.

Nepomucena Polewska.

Do przedania. W *Poznaniu* w rynku w kamienicy Nro. 91. na 3cim piętrze, dnia 22. Sierpnia r. b. zrana o godzinie 10tej przez publiczną licytacyą sprzedawane będą: zwierściadło, zofa, lanszafty 4ry; za gotowe pieniądze więcej dającemu przybicie nastąpi.

Poznań dnia 19. Sierpnia 1815 r.

Rynarzewski, K. T. D. P.

Do najęcia. W domu pod Nrem 31. małoletnich *Brykczyńskich*, wypuszczoną będzie izba z alkierzem, kramnikiem, staynią, przez publiczną licytacyą od *S. Michała* r. b. do tegoż święta roku przyszłego; o warunkach do kontraktu dowiedzieć się można od *Opiekunów*. Termin licytacji wyznacza się dnia 28. m. b.

Poznań dnia 13. Sierpnia 1815.

Maciej Brykczyński,

W. Gościński,

} *Opiekuni.*

Do najęcia.

Radca Zwierzchniego Sądu Kraiowego de *Strombeck*, ma chęć wynająć kamienicę swoją w *Po-*

znaniu niedaleko Komedyalni położoną wraz z zabudowaniami, a to od S. Michała r. b. Warunki najmu są następujące:

1. Dzierżawca bierze na siebie wszelki na tę kamienicę przypadający inkwaterunek czasu wojny i pokoju, wraz z obowiązkiem żywienia go wedle przepisów i inne powinności, dalej wszelkie przypadające od S. Michała r. b. podatki, bez różnicy czy takowe należą do Kassy Rządowej lub do Kassy Mieyskiej, składki do Kassy ogniowej i opłatę od chędożenia ulic, nie mogąc za to nic potrącać z umówionej kwoty dzierżawney.

2. Kontrakt zawarty będzie od S. Michała r. b. i milczeniem na rok jeden przedłużony, jeżeli najdalej w dniu 12. Lipca r. przyszłego nienastąpi z jedney lub z drugiej strony wypowiedzenie.

3. Gdyby niektóre części kamienicy lub pobocznych zabudowań z przyczyny reparacyi, nie mogły być użyte, wówczas żadne potrącenie za to od umówionej Summy dzierżawney nie może mieć miejsca. Reparacye te uskutecznione będą z Summy dzierżawney, i dzierżawca, skoro ją na ten koniec zaawansuje, może niezwłocznie przedsięwziąć potrzebne reparacye. Wypuszczający nie jest w żadnym przypadku obowiązany przesyłać pieniądze na reparacyę, i z tego powodu niemoże mu nic nie być potrącono z dzierżawy.

4. Jeżeliby części kamienicy lub pobocznych zabudowań dłużey niż do S. Michała r. b. miały być wynajęte, i Radca Sądu Kraiowego de *Strombeck* zniewolonym być do dopełnienia Kontraktów bez jego polecenia za wartych, naówczas wchodzi dzierżawca z dzierżawcami tego gatunku w stosunek podwydzierżawiającego do poddzierżawcy.

5. Summa dzierżawna płacić się będzie kwartalnie z góry, jeżeli takowa z wiedzą wydzierżawiającego nie będzie obrócona na reparacye.

Chcący pod temi warunkami rzezoną kamienicę wziąć w dzierżawę, upraszają się, ażeby aż do ostatniego dnia tego miesiąca przesłali swe oferty w frankowanych listach w Niemieckim języku do Rady Zwierzchniego Sądu Kraiowego *Strombecka* w *Halberstadzie*. Niefrankowane listy nie będą przyjęte i z wskazanych warunków nie się nieodstąpi.

Kamienica ta może także być przedaną pod następującymi warunkami:

1) Kupujący wyliczy przy podpisaniu Kontraktu trzecią część Summy kupna w brzmiający momencie grubey. Dwie z trzech części, przy zapewnieniu punktualnego płacenia przewidy, pozostaną na sześć lat bez wypowiedzenia z przewidy po 5. od sta na kamienicy hypotekarnie zapisane.

2) Kupującemu oddana będzie kamienica na S. Michał r. b. bez długu i zaległych podatków.

3) Względem Kontraktów, jeżeliby jakie występować miały na wynajęcie części domu, służy §. 4. warunków dzierżawy.

Mający chęć kupna, mogą każdego czasu nadsłać swe podania w Niemieckim języku właścicielowi kamienicy, jednakże tylko frankowane listy będą przyjmowane.

Baron de *Strombeck*,
Radca Zwierzchniego Sądu Kraiowego.

Do przedania. Podsek podiżey podpisany uwiadomia Szanowną Publiczność, iż upoważniony poleceniem Prz. Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego, różne efekta, inwentarze, i to co składa pozostałość po *J.W. Janie Wołskim*, Sędzim Sądu Pokoju Powiatu Śródzkiego, drogą publiczney licytacji w *Środzie* na dniu 20. m. r. b. przedawać będzie; na którą licytacją mających ochotę kupna zaprasza.
w *Środzie* dnia 7. Sierpnia 1815 r.

Bąkowski, Podsek.

List gończy. Wzywa niniejszém wszelkie Szanowne Urzędy, woyskowe i cywilne, ażeby na Jana *Twardowskiego*, alias *Tracińskiego*, inaczey *Tomasza Łomińskiego*, o kradzież obwinionego, a na dniu 14. Sierpnia r. b. w nocy z tuteyszego frontestu zbiegłego, a poniżey opisanego, wszędzie pilnie oko dawać, i w razie sehwytania, tegoż natychmiast do Sądu naszego pod pewną strażą odesłać kazać raczyty.

Wyż wspomniony *Jan Twardowski*, 48 lat stary; wzrostu mternego; twarzy okrągley brunatney, czarno zarastający, mając brudę obrosłą i plesaki, nosa krótko grubego; oczów szarych, jest gruby pleczysty; miał na sobie kurtkę z szaraczkowego sukna, spodnie szerokie drelichowe, trzewiki arezstantskie, z gołą głową; z resztą miał na nogach kaydany; mówi po Polsku, Rusk i Niemiecku.

Poznań dnia 14. Sierpnia 1815.
Sąd Policyi Poptawczy Obwodu Poznańskiego,
Stempel, Podsek.
Moczyński.